

Jiří Patera**Dotknout se povahy světa****Země, voda, oheň, vzduch**

Jiří Patera

* 11. 12. 1924 v Plzni – + 24. 2. 2003 v Plzni

Studoval v letech 1945 – 1947 na Univerzitě Karlově v Praze, Filozofické fakultě angličtinu a filosofii, potom v letech 1947 – 1951 na Pedagogické fakultě UK dějepis a výtvarnou výchovu u prof. Martina Salcmana, Cyrila Boudy a Karla Lidického. Po dokončení studií působil na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty UK jako asistent.

Studium u Martina Salcmana, krajináře velmi osobitého moderního výrazu, bylo pro Jiřího Pateru pevným základem orientace v hledání soudobého výtvarného výrazu. Jeho malířský zájem se soustředil převážně na krajinu viděnou jako dramatický pohyb tvarů a ploch hutné barevnosti. Paterova senzitivita pro tajemnou řeč přírody a její hluboko založený řád dovedly jeho malbu k mimořádným osobitým výsledkům, k jakýmsi vizuálním básním, v nichž není důležité bezprostřední zpodobování viděného, ale ryze malířské meditativní dotýkání se přediiva světa. Paterův pověstný smysl pro barvu ji stále více chápe jako konstitutivní energii světla, které je samotnou stvořitelkou silou i nositelkou času. Mimořádně významnou součástí života Jiřího Pateru byla pedagogická činnost a to nejen na katedře výtvarné výchovy na PF UK v Praze, ale také v řadě výtvarných kurzů v Plzni, kterým se věnoval od roku 1974. Kurzy budily velký zájem a prošla jím celá řada adeptů výtvarného umění i pozdějších výrazných malířských osobností. I tady se uplatňovala mimořádná senzitivita a schopnost Jiřího Pateru neotřelým způsobem vést studenty po nesnadné cestě výtvarného umění aniž by jim předkládal jednoduché návody a hotové formy.

Ivan Neumann